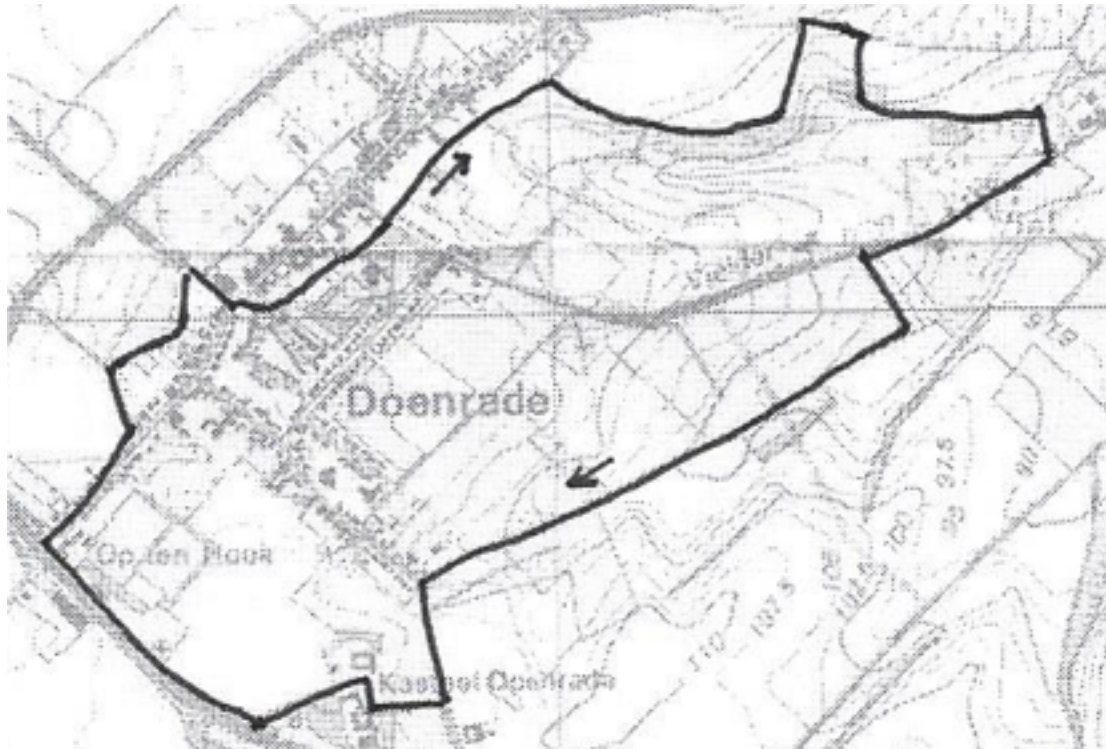

De Waartroute (6,5 km; licht heuvelachtig en niet geschikt voor rolstoelen)

1. Met de rug naar de ingang van Gasterie Dobbelsteyn steekt u de weg over en loopt u RD de straat in (Bemelmansstraat).
Neem het eerste pad (voetpad, na lantaarnpaal met nr. 840 en huis met nummer 3) links, richting park.
Blijf dit pad RD volgen, achter het kerkhof en de kerk langs.
2. Ga bij de ongelijke kruising rechtdoor de smalle asfaltweg in (Achter 't Gokken).
U loopt nu langs achtertuinen van woningen.
3. Neem na enige tijd de eerste veldweg R. Negeer verhard pad rechts omlaag en volg het brede pad langs de bosrand. Het pad buigt naar links. Aan het einde van dit brede pad komt u via een groot draaihek (stegel) in een weiland. Loop even door naar het hoogste punt om te genieten van het uitzicht.
Naar het oosten liggen Schinveld en Brunssum over Raath heen. Zuidelijk ziet u de DSM, in het noordoosten ligt Bingelrade aan uw voet en iets verder Jabeek. Noordelijk ligt op Duits gebied Hillensberg en tussen Hillensberg en Jabeek ziet u Wehr, Susterseel en Tudderden.
De plek waar u nu staat heette in de volksmond "de Waart". Deze plaats is niet alleen geologisch uniek, maar ook geografisch van belang. Het is namelijk het uiterste puntje van het vroegere land van Valkenburg. Vanaf deze hoogte kon de Heer van Valkenburg de bewegingen gadeslaan in het Gulickse land. We gaan nog verder terug in de historie. De Romeinen legden wachtposten aan langs hun Heirwegen, bij voorkeur bij rivierovergangen en verhogingen in het landschap. Het is een vaststaand feit dat er een Romeinse weg gelopen heeft langs Jabeek, Susterseel en Tudderden. Een weg die aansloot op de grote Heirbaan van Tongeren naar Xanten. Waar had men een betere wachtpost kunnen hebben als op de "Waart". In onze vroegere taal betekende waart: wacht. Men kende ook waartgeld. Geld dat verdiend werd voor het wachtlopen. Ook kennen we in het Duitse Thüringen bij Eisenbach de Waardburg of Wartburg.
Nu de "Movert". Het is vrijwel zeker dat op de Waart in de middeleeuwen een fort of

burcht gestaan heeft die hoogstwaarschijnlijk gebouwd is op de fundamenten van een Romeinse wachttore. Dit fort noemde men de "Mover". Denk aan de ruïne in de plaats Montfort in midden Limburg dat óók als uitkijkpost heeft gediend. Dus nu de verklaring van de Mover of de Waart: een versterking of een uitzichtspunt.

4. Ga na het draaihek R langs de afrastering. Na ca 50 m. gaat u R door de nauwe doorgang en volg dan het graspad tussen twee afrasteringen door. Via weer een nauwe doorgang komt u in het natuurgebied Op de Waart en volgt u het bospad. Verder het trappenpad omlaag en volg het pad verder langs de bosrand en weiland.
5. Vervolgens loopt u weer het bos in. Een eind verder verlaat u het bos weer. U steekt via een bruggetje de Quabeeksgrub over. Via een stegel verlaat u het natuurgebied Op de Waart.
6. Aan de klinkerweg in het buurtschap Viel gaat u R. Verderop gaat u de eerste weg L. U passeert aan uw linkerhand een opvangbekken van het Waterschap.
7. Einde weg L. (*voor u ziet u een moordkruis; Doenrade was vroeger een grensdorp tussen de Hertogen van Brabant en Gulick. Ook werd er tol geheven in de huidige Valderensweg: valder of vouwe. Het originele moordkruis bevindt zich in het Belastingmuseum te Rotterdam*). Langs deze weg is geen wandelpad voorzien; wees dus attent op het verkeer.
8. Neem 1e weg R (Limpensweg) richting kasteel. Voor kasteelhoeve R. Laat kasteel links liggen en ga R de doodlopende weg in.

Wij zijn nu aangekomen bij Kasteel Doenrade, in de volksmond "Doonderhuuske". De oudste eigenaren en bewoners waren de ridders van het geslacht van Dobbelstein. In het jaar 1224 wordt Gerard genoemd als getuige in een akte. Het geslacht Dobbelstein was zeer invloedrijk, bijv. Arnold werd in 1460 Ambtsman van Born. Door vererving gaat het kasteel en hof in 1500 over naar de familie Van Brempt, die het bewoont tot 1679. Hierna wordt Jan van Eschweiler, oud-burgemeester van Sittard, door koop de nieuwe eigenaar en bewoner. Hun enige kind trouwde in 1772 met Karel de Limpens. De Limpens was een Maastrichts magistraten geslacht. Karel werd geboren op het Kasteel Bongard te Simpelveld. Hij was achtereenvolgens schout van Alsdorf, schout van Simpelveld en hoog-schout van 's Hertogenrade. Zijn zoon Frans werd in 1807 burgemeester van Oirsbeek. Een zoon van Frans, Jan, huwde met een dochter van een Akense burgemeester, nl. Jozefa de Quaita. Jan woonde in Doenrade, was ook burgemeester van Oirsbeek en kantonrechter in Sittard. Zijn zoon, ook Jan, richtte de Weldadige Stichting Jan de Limpens op. Van 1922 – 1957 was het kasteel een verzorgingshuis voor oude mannen. Daarna was het Doonderhuuske achtereenvolgens, politieschool, meubel-toonzaal en hotel-restaurant.

9. Op het fietspad R. (u ziet rechts in de verte de achterkant van woningen in de Kluisstraat).
10. Ga na het Grieks restaurant R, de Valderensweg in.
11. Eerste weg L.
Na plaatsnaambord en einde van de haag R, een smal graspad langs een afrastering.
12. Einde pad, voor garageboxen, L.

13. Einde pad R en u komt weer bij het startpunt Gasterie Dobbelsteyn.

Mei 2014